SENIORI

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Varhaiseläke

Jos jäät eläkkeelle aikaisemmin kuin normaalissa eläkeiässä, niin...

A. saat kertakorvauksen, joka kattaa vuodet normaaliin eläkeikään asti
B. tämä ei vaikuta eläkkeeseesi normaalin eläkeiän jälkeen
C. saat pienempää eläkettä

SENIORI

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Käänteinen asuntolaina

Käänteinen asuntolaina tarkoittaa...

A. että annat asuntolainan pankille
B. että otat lainaa käyttämällä asuntoasi vakuutena kulutuksen rahoittamiseksi
C. että pankki mitätöi asuntolainan.

SENIORI

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Kolmen pilarin eläkejärjestelmä

Kolmannen pilarin eläke on...

A. saatavilla vain itsenäisille ammatinharjoittajille
B. ensimmäistä ja toista pilaria täydentävä vapaaehtoinen eläkejärjestelmä
C. Saatavilla vain, jos sinulla ei ole ensimmäisen tai toisen pilarin eläkettä

SENIORI

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Etuusperusteinen eläkejärjestelmä

Osallistut etuusperusteiseen työeläkejärjestelmään. Saat 3 % vuosittaisen eläkekarttuman palkastasi, joka oli 60 000 euroa, kultakin 20 työssäolovuodelta. Mikä on kuukausieläkkeesi?

A. €4.000
B. €3,000
C. €5,000

SENIORI

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Vapaaehtoinen eläkevakuutus

Oletetaan, että nykyiset tulosi ovat 100 000 euroa vuodessa ja haluat tulosi olevan eläkeaikana 75 000 euroa vuodessa. Kuinka paljon sinun pitäisi maksaa eläkemaksuja, jos aiot jäädä eläkkeelle 5 vuoden kuluttua ja elät vielä 25 vuotta?

A. Ei tarpeeksi tietoa vastaamaan
B. Noin 1,2 miljoonaa euroa
C. Noin 1,8 miljoonaa euroa

SENIORI

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Tuleva arvo

Vertaat kahta suunnitelmaa sijoittaa 10 000 euroa 2 vuodeksi. Suunnitelmassa 1 tuotto on 10 % vuonna 1 ja 9 % vuonna 2, suunnitelmassa 2 tuotto on 9 % ja sitten 10 %. Molemmissa tapauksissa ensimmäisen vuoden säästö lisätään pääomaan. Onko sijoitusten tuleva arvo sama?

A. Molempien suunnitelmien tuleva arvo on sama
B. Suunnitelman 1 tuleva arvo on suurempi
C. Suunnitelman 2 tuleva arvo on suurempi

SENIORI

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Elinajanodote

65-vuotiaan elinajanodote oli EU:ssa vuonna 2018 ...

A. 25 vuotta miehillä ja 22 vuotta naisilla
B. 18 vuotta miehillä ja 22 vuotta naisilla
C. 10 vuotta miehillä ja 14 vuotta naisilla

SENIORI

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Asumiskustannukset eläkkeellä

Kuinka suurella osalla ikääntyneistä (vähintään 65-vuotiaista) asumiskustannukset olivat yli 40 % tuloista EU:ssa vuonna 2020?

A. Yhdellä 230 kotitaloudesta asumiskustannukset olivat yli 40 % tuloista
B. Noin yhdellä 13 kotitaloudesta asumiskustannukset olivat yli 40 % tuloista
C. 1/3 kotitaloudella asumiskustannukset olivat yli 40 % tuloista

SENIORI

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Vanhushuoltosuhde

Vanhushuoltosuhde oli EU:ssa 34,1 prosenttia vuonna 2019, ja sen ennustetaan olevan 56,7 prosenttia vuonna 2050. Tämä tarkoittaa, että odotamme vuonna 2050 ikäihmisiä olevan työikäistä kohden ...

A. yli 2
B. alle 2
C. alle 3

VASTAUS

B
18 vuotta miehillä ja 22 vuotta naisilla

MIKSI?

Covidiin asti elinajanodote on kasvanut tasaisesti, vaikkakin hidastuvasti. Esimerkiksi vuosina 1959–2014 Yhdysvallat koki ennennäkemättömän nousun 69,9 vuodesta 78,9 vuoteen. Suomessa elinajan odotteen nousu pienentää nyt kuukausieläkettä ja vuoden 2030 jälkeen myös nostaa eläkeikää niin, että sen vaikutus eläkkeiden rahoitustarpeeseen on vähäinen.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

B
Noin yhdellä 13 kotitaloudesta asumiskustannukset olivat yli 40 % tuloista

MIKSI?

Reilu 10 prosentin osuus ikääntyneistä voi tuntua pieneltä, mutta se on merkittävä. Asumismenojen supistaminen, eli esimerkiksi muuttaminen pienempään asuntoon, tai nykyisen asunnon osan vuokraaminen on yksi niistä mahdollisuuksista, joilla voi sopeutua pienempiin tuloihin eläkkeelle siirryttäessä.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

B
alle 2

MIKSI?

Oikea vaihtoehto on alle 2. Vanhushuoltosuhde – eläkeikäisten määrä (esimerkiksi yli 64 -vuotiaat) jaettuna työikäisen väestön määrällä (esimerkiksi 15–64-vuotiaat) – on yksi eläkejärjestelmien kestävyysindikaattori. Jakojärjestelmissä nykyiset eläkkeet maksavat nykyiset työntekijät. Elinajanodotteen pidentyessä eläkeiän tulisi nousta, jotta eläkeläisten ja työntekijöiden määrän suhde ei nousisi.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

B
€3,000

MIKSI?

Etuusperusteisessa työeläkejärjestelmässä eläkkeen suuruus määräytyy palkkojen, työvuosien ja karttumaprosentin avulla. Maksuperusteisessa rahastoivassa järjestelmässä eläke määräytyy maksettujen maksujen kokonaismäärän ja niiden sijoittamisesta saadun tuoton perusteella. Kokonaiseläkeprosentti = 3 % x 20 = 60 % Vuosieläke = 60 000 euroa x 60 % = 60 000 euroa x 0,6 = 36 000 euroa. Kuukausieläke = 36 000 euroa/12 = 3 000 euroa

VASTAUS

A
Ei tarpeeksi tietoa vastaamaan

MIKSI?

Annetuilla tiedoilla ei voi saada selville riittävää vapaaehtoista eläkesäästämistä. Puuttuvia tietoja ovat esimerkiksi: tähän mennessä ansaitun työeläkkeen suuruus, aikaisempi säästäminen, työnteko eläkevuosina, ja eläkesäästöjesi tuottojen suuruus.

VASTAUS

A
Future value is the same for both plans

MIKSI?

Ensimmäinen sijoitus: ensimmäisen vuoden jälkeen = 10 000 euroa x 1,10 = 11 000 euroa; toisen vuoden jälkeen = 11 000 € x 1,09 = 11 990 €
Toinen sijoitus: ensimmäisen vuoden jälkeen = 10 000 euroa x 1,09 = 10 900 euroa; toisen vuoden jälkeen = 10 900 € x 1,10 = 11 990 €
Tuleva arvo on sama.

VASTAUS

C
saat pienempää eläkettä

MIKSI?

Eläke on sitä suurempi, mitä useamman vuoden maksat eläkemaksuja, ja sitä pienempi, mitä aikaisemmin aloitat eläkkeen nostamisen. Varhaiseläke vaikuttaa negatiivisesti eläkkeen tasoon molempien tekijöiden kautta.

VASTAUS

B
että otat lainaa käyttämällä asuntoasi vakuutena kulutuksen rahoittamiseksi

MIKSI?

Asunnonomistajat voivat käyttää käänteisiä asuntolainoja myöhäisten eläkevuosien aikana muuntaakseen osan asuntopääomastaan tuloiksi. Käänteisen asuntolainan antaja suorittaa maksuja lainanottajalle joko sovitun ajan, tai elämän loppuun asti. Kyseessä on kuitenkin laina, joka on maksetaan lopulta takaisin tyypillisesti asunnon myynnistä saatavista tuloista.

VASTAUS

B
ensimmäistä ja toista pilaria täydentävä vapaaehtoinen eläkejärjestelmä

MIKSI?

Eläkejärjestelmän kolme pilaria koostuvat Kelan maksamasta kansaneläkkeestä tai takuueläkkeestä, työeläkkeestä ja vapaaehtoisesta itse rahoitettavasta eläkkeestä (kolmas pilari), joka täydentää kahta ensimmäistä pilaria.

SENIORI

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Omistusasunto ja eläkkeelle siirtyminen

Kuinka suuri osuus yli 60-vuotiaista yksinasuvista oli asunnonomistajia EU:ssa vuonna 2018?

A. 65%
B. 40%
C. 80%

SENIORI

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Vapaaehtoistyö ja solidaarisuus

Missä määrin 65–74-vuotiaat osallistuvat viralliseen vapaaehtoistoimintaan EU:ssa?

A. Joka kymmenes osallistuu viralliseen vapaaehtoistoimintaan
B. Viidennes osallistuu viralliseen vapaaehtoistoimintaan
C. Puolet ikäryhmästä osallistuu viralliseen vapaaehtoistoimintaan

SENIORI

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Eläkkeelle myöhemmin

Voit ostaa eläkesäästöilläsi annuiteetin, joka takaa 20 000 euron vuosittaisen lisäeläkkeen, jos jäät eläkkeelle 65-vuotiaana. Jos jäät eläkkeelle 3 vuotta myöhemmin annuiteetti, jonka voit ostaa samoilla säästöillä on ...

A. Suurempi
B. Pienempi
C. Samansuuruinen

VASTAUS

A
65 %

MIKSI?

Omistusasuminen on suhteellisen yleistä eläkeläisten keskuudessa. Niin kauan kuin asunnot eivät ole ylimitoitettuja suhteessa tarpeisiin, tämä voi olla etu, koska se alentaa elinkustannuksia ja voi tarvittaessa mahdollistaa käänteisen asuntolainan, jolla voi saada lisätuloja.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

B
Viidennes osallistuu viralliseen vapaaehtoistoimintaan

MIKSI?

Vapaaehtoistoiminta voi auttaa eläkeläisiä pysymään aktiivisina. Se voi edistää sukupolvien välistä solidaarisuutta ja yhteistyötä, luoda arvoa ja hyödyttää sekä nuoria että vanhoja tiedon, kokemuksen ja itsetunnon kautta.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

A
Suurempi

MIKSI?

Jos jäät eläkkeelle myöhemmin, olet maksanut eläkemaksuja pidempään ja sinun on rahoitettava lyhyempi ajanjakso elinkaarestasi (ikäsi ja elinajanodotteesi välinen erotus). Siksi annuiteetti on suurempi. Eläkkeelle jääminen myöhemmin voi siksi olla taloudellisesti kannattavaa.